

Số: /BC-UBND

Trà Bông, ngày tháng 8 năm 2022

BÁO CÁO

Tình hình triển khai thực hiện

Nghị định số 122/2018/NĐ-CP của Chính phủ trên địa bàn huyện Trà Bông

Theo đề nghị của Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Quảng Ngãi tại Công văn số 1187/SVHTTDL-QLVH ngày 15 /7/2022 về việc báo cáo đánh giá tình hình thực hiện Nghị định số 122/2018/NĐ-CP của Chính phủ.

UBND huyện Trà Bông tổng hợp báo cáo tình hình triển khai thực hiện như sau:

I. Đặc điểm tình hình

Huyện Trà Bông có 15 xã, 01 thị trấn, có 06 cộng đồng các đồng bào dân tộc đang sinh sống: Kinh, Co, Hre, Cadong, Mường, Hoa. Với sự quyết tâm lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng bộ, của Ban chỉ đạo các cấp và sự đồng thuận của Nhân dân trên địa bàn huyện, phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” huyện đã có nhiều đổi mới khởi sắc; kinh tế phát triển theo hướng tích cực, đời sống của Nhân dân trong huyện, nhất là đồng bào dân tộc thiểu số có nhiều bước phát triển, mức hưởng thụ về văn hóa, tinh thần ngày càng nâng cao. Tuy nhiên, trong năm qua việc thực hiện phong trào trên địa bàn huyện còn gặp nhiều khó khăn, thách thức, sự biến đổi về kinh tế thị trường, dịch bệnh Covid-19, thiên tai kéo theo nhiều hệ lụy tiêu cực tác động đến đời sống kinh tế, văn hóa - xã hội, vệ sinh môi trường và phát triển ở địa phương.

II. Kết quả triển khai, thực hiện

1. Công tác lãnh đạo, chỉ đạo

Để tổ chức, triển khai thực hiện tốt Nghị định số 122/2018/NĐ-CP ngày 17/9/2018 của Chính phủ; Hướng dẫn số 01/HD-BCĐ ngày 08/3/2019 của Ban Chỉ đạo Phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” tỉnh. Thời gian qua, UBND huyện Trà Bông đã tăng cường công tác lãnh đạo, chỉ đạo tổ chức quán triệt, triển khai các văn bản chỉ đạo, hướng dẫn của cấp trên; đồng thời ban hành các quyết định, kế hoạch, công văn tổ chức thực hiện công tác phong trào trên địa bàn, cụ thể như: Ban hành Quyết định số 1754/QĐ-UBND ngày 24/7/2020, Kế hoạch số 37/KH-BCĐ ngày 07/04/2021 của Ban Chỉ đạo Ban Chỉ đạo Phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hoá” huyện; Kế hoạch số 13/KH-BCĐ ngày 08/02/2022 của Ban Chỉ đạo Ban Chỉ đạo Phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hoá” huyện; Công văn số 49/CV-BCĐ ngày 122/4/2022 của Ban Chỉ đạo Ban Chỉ đạo Phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hoá” huyện.

Thường xuyên chỉ đạo Ban Chỉ đạo Phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hoá” huyện tham mưu, đề xuất triển khai hướng dẫn các địa

phương, khu dân cư tổ chức tuyên truyền, vận động các hộ gia đình, Nhân dân trên địa bàn tham gia thực hiện; tổ chức thẩm định, đánh giá, bình xét đề nghị công nhận danh hiệu gia đình văn hóa, khu dân cư văn hóa hàng năm theo đúng quy trình, thủ tục được quy định cụ thể tại Nghị định số 122/2018/NĐ-CP ngày 17/9/2018 của Chính phủ; đồng thời, chú trọng tổ chức sơ kết, đánh giá kết quả, rút kinh nghiệm để làm cơ sở cho việc triển khai thực hiện nhiệm vụ của năm tiếp theo. Qua công tác chỉ đạo, Ban Chỉ đạo Phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hoá” huyện đã phát huy vai trò trách nhiệm, thực hiện tốt nhiệm vụ được giao.

2. Kết quả đạt được

Thực hiện tốt công tác lãnh đạo, chỉ đạo, tình hình triển khai thực hiện Nghị định số 122/2018/NĐ-CP ngày 17/9/2018 của Chính Phủ, huyện đã đạt được những kết quả khả quan. Cụ thể:

- Về phong trào xây dựng “Gia đình văn hóa:

+ Từ năm 2019 đến nay, phong trào xây dựng “Gia đình văn hóa” đã được các cơ quan, ban, ngành, các tổ chức chính trị - xã hội, các địa phương trong huyện quan tâm triển khai thực hiện, vì thế phong trào đã được đông đảo Nhân dân đồng tình hưởng ứng và tham gia thực hiện, đa số các gia đình tham gia phong trào đều thực hiện tốt các tiêu chí xây dựng gia đình văn hóa, có ý thức tự giác trong việc chấp hành các chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước. Hàng năm, Ban Chỉ đạo các cấp đã hướng dẫn các cơ sở bình chọn và công nhận danh hiệu gia đình văn hoá, tổ chức khen thưởng cho các gia đình văn hoá tiêu biểu trong toàn huyện, kịp thời động viên và nhân rộng mô hình gia đình văn hóa tiêu biểu, góp phần nâng cao chất lượng phong trào.

+ Công tác bình xét danh hiệu “Gia đình văn hóa” được tổ chức công khai, dân chủ, phát huy tính tự giác mỗi gia đình, cộng đồng khu dân cư trong công tác bình xét các tiêu chí theo quy định.

+ Kết quả như sau: Năm 2019 có 10.158 /13.842 hộ đạt danh hiệu gia đình văn hóa, đạt 73,38% (trong đó: huyện Trà Bồng cũ có 8053/9050 gia đình VH đạt 88,98% , huyện Tây Trà có: 2105/4792 gia đình VH đạt 43,92%); Năm 2020 có 10.413 /13.908 hộ đạt danh hiệu gia đình văn hóa, đạt 75%; Năm 2021 có 11.910/14.081 hộ đạt danh hiệu gia đình văn hóa, đạt 84,58%

- Về phong trào xây dựng “Thôn, Tổ dân phố văn hóa”:

+ Qua công tác triển khai thực hiện Nghị định số 122/2018/NĐ-CP ngày 17/09/2018 của Chính phủ phong trào xây dựng thôn, tổ dân phố văn hoá phát triển cả về số lượng và chất lượng, trở thành phong trào sôi nổi và rộng khắp. Việc bình xét thôn, tổ dân phố văn hoá hàng năm được tiến hành đúng quy trình, thủ tục dựa trên các tiêu chuẩn hướng dẫn của Bộ Văn hoá, Thể thao, Du lịch và Hướng dẫn số 01/HD-BCĐ ngày 08/3/2019 của Ban Chỉ đạo Phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” tỉnh Quảng Ngãi.

+ Kết quả: Năm 2019 có 65/79 thôn, TDP đạt danh hiệu văn hóa, đạt 82,27 % (trong đó: huyện Trà Bồng cũ có 44/48 thôn, TDP VH đạt 91%, huyện Tây Trà có: 21/31 thôn, TDP VH đạt 67,74%); Năm 2020 có 62/79 thôn, TDP đạt

danh hiệu văn hóa, đạt 78,48%; Năm 2021 có 69/79 thôn, TDP đạt danh hiệu văn hóa, đạt 87,34% (trong đó tiêu biểu là: Thị trấn Trà Xuân 6/6 tổ dân phố; xã Trà Phú 4/4 thôn; xã Trà Bình 4/4 thôn; xã Trà Sơn 8/8 thôn; xã Trà Thủy 6/6 thôn).

Đến cuối năm 2021, huyện Trà Bồng đã tiến hành tổ chức tổng kết 20 năm phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” giai đoạn 2000-2020 trên địa bàn huyện, Đã tổ chức tuyên dương, khen thưởng cho 66 tập thể, cá nhân tiêu biểu, xuất sắc trong phong trào (riêng năm 2021 Chủ tịch UBND huyện đã khen thưởng cho 13 tập thể, 22 gia đình và 10 cá nhân có thành tích trong thực hiện phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” năm 2021). Đồng thời, rút ra những tồn tại, hạn chế trong quá trình thực hiện để nâng cao chất lượng phong trào trong thời gian tới. Phong trào xây dựng gia đình, thôn, tổ dân phố văn hoá đã được hưởng ứng tích cực của các tầng lớp nhân dân, do đó phong trào phát triển nhanh, sâu rộng, khơi dậy niềm tin và sự thi đua sáng tạo trong từng cộng đồng dân cư ở thôn, tổ dân phố. Vì vậy, đã phát huy tốt vai trò tự quản, ý thức chủ động, tích cực của cộng đồng, đặc biệt là ý thức tự giác, tinh thần tương thân, tương ái, giúp đỡ nhau phát triển kinh tế, công tác trợ giúp các gia đình khó khăn, công tác xóa đói giảm nghèo đã được các cấp chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội quan tâm tạo điều kiện giúp đỡ thường xuyên. Việc thực hiện Hương ước, Quy ước thôn, Tổ dân phố văn hóa đã phát huy được hiệu quả, nhiều phong tục, tập quán tốt đẹp, các giá trị văn hóa truyền thống được gìn giữ, bảo tồn, phát huy, quan hệ gia đình, hàng xóm ngày càng được gắn bó, an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội của địa phương được giữ vững. Có thể nói, phong trào xây dựng gia đình, thôn, Tổ dân phố văn hóa đã góp phần quan trọng thúc đẩy sự phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội trên địa bàn huyện.

- Về công tác phối hợp giữa Phòng Văn hóa và Thông tin và Ủy ban MTTQVN huyện trong thực hiện cuộc vận động trong phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hoá”:

Ngay từ đầu năm, Ban Chỉ đạo phong trào đã chỉ đạo Phòng Văn hoá và Thông tin phối hợp với Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam huyện triển khai, cụ thể hoá chương trình, kế hoạch hoạt động trong công tác đăng ký các danh hiệu văn hoá, đồng thời hướng dẫn các xã, thị trấn bình xét các danh hiệu Gia đình văn hoá, đăng ký danh hiệu thôn, tổ dân phố văn hoá. Đồng thời, đẩy mạnh công tác tuyên truyền Cuộc vận động “Toàn dân xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh” để Nhân dân tham gia thực hiện phong trào xây dựng gia đình văn hoá, thôn, tổ dân phố văn hoá, gắn phong trào với công tác bình xét các danh hiệu cuối năm, chú trọng phát triển chiều sâu, nâng cao chất lượng phong trào “làm cho phong trào đã thật sự trở thành một cuộc vận động văn hoá lớn, có tác động tích cực, sâu sắc đến nhiều lĩnh vực của đời sống xã hội. Thông qua phong trào các xã, thị trấn, các thôn, tổ dân phố đã xây dựng đời sống văn hoá vui tươi, lành mạnh, hạn chế và xoá bỏ những hủ tục lạc hậu, cảm hoá, giáo dục, giúp đỡ những người lầm lỗi, người trót sa ngã vào tệ nạn xã hội ngay tại gia đình và cộng đồng dân cư...

Trong những năm qua, Phòng Văn hoá và Thông tin và Ủy ban Mặt trận TQVN huyện cùng với các ban, ngành đoàn thể, các thành viên trong BCD phong trào và UBND các xã, thị trấn làm tốt công tác tham mưu các cấp ủy đảng, chính quyền nhằm tăng cường sự lãnh đạo của Đảng, nâng cao hiệu quả quản lý của Nhà nước để mở rộng và không ngừng nâng cao chất lượng phong trào trong giai đoạn mới .

III. Đánh giá chung

1. Về thuận lợi:

Nhìn chung, công tác xây dựng gia đình văn hóa, thôn, làng, khối phố văn hóa, trong những năm qua đã được các cơ quan thành viên Ban Chỉ đạo phong trào huyện và Ban Chỉ đạo các xã, thị trấn triển khai sâu rộng, đồng bộ, tạo sự chuyển biến tích cực trong nhận thức của người dân. Đa số các gia đình, khu dân cư tham gia phong trào đều thực hiện tốt các tiêu chí xây dựng gia đình văn hóa, khu dân cư văn hóa; có ý thức tự giác trong việc chấp hành đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, phát huy tinh thần tương thân, tương ái, giúp nhau xóa đói giảm nghèo, thực hiện tốt nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang và lễ hội; hương ước, quy ước ở khu dân cư; tăng cường giữ gìn vệ sinh môi trường, đảm bảo tình hình an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội trên địa bàn. Mặt khác, các cơ quan, đơn vị, địa phương trên địa bàn huyện trong thời gian qua đã có những cách làm sáng tạo, hiệu quả trong tổ chức thực hiện phong trào đó là, triển khai lồng ghép, gắn kết giữa phong trào xây dựng gia đình văn hóa, khu dân cư văn hóa nói riêng và phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” nói chung với các phong trào thi đua yêu nước khác, công tác gia đình trên địa bàn, nên đã tập hợp, phát huy được các nguồn lực xã hội và sức mạnh của cả hệ thống chính trị trong thực hiện phong trào, từ đó tạo nền tảng, động lực cho các phong trào thi đua yêu nước, phong trào xây dựng gia đình văn hóa, khu dân cư văn hóa trên địa bàn huyện phát triển ổn định, bền vững.

2. Những tồn tại, hạn chế, khó khăn

a) Tồn tại, hạn chế:

- Kinh phí hỗ trợ cho công tác hoạt động phong trào của cấp huyện, cấp xã còn hạn chế; Công tác vận động xã hội hóa, kêu gọi sự hỗ trợ đóng góp kinh phí còn gặp khó khăn.

- Công tác chỉ đạo triển khai thực hiện phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” ở các cấp tuy có bước phát triển nhưng chưa đồng đều, phát triển chưa thường xuyên, chưa ổn định, có nơi phong trào chưa đi vào chiều sâu, sự phối hợp giữa các cơ quan, ban ngành vẫn còn có hạn chế, chưa đồng bộ.

- Cấp ủy Đảng, chính quyền ở một số xã có lúc chưa thực sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo phong trào.

- Hoạt động của Ban chỉ đạo phong trào ở một số xã hoạt động chưa thường xuyên.

- Cán bộ, công chức làm công tác phong trào ở cấp huyện, cấp xã vẫn chưa chủ động, kịp thời về thực hiện các quy trình, quy định trong Nghị định số

122/2018/NĐ-CP của Chính phủ về xét tặng danh hiệu “Gia đình văn hóa”, “Thôn văn hóa”, “Tổ dân phố văn hóa” hàng năm.

- Công tác bình xét, công nhận gia đình văn hóa, thôn, tổ dân phố văn hóa có nơi chất lượng chưa cao. Sự tham gia thực hiện phong trào của các tầng lớp Nhân dân nhất là ở cơ sở chưa đồng đều, chưa có tính tự giác, còn chậm ở một bộ phận nhân dân, vai trò của trưởng Thôn, Tổ dân phố, người cao tuổi... chưa được phát huy triệt để.

b) Nguyên nhân của hạn chế:

- Hàng năm, UBND các xã, thị trấn triển khai các văn bản chỉ đạo, hướng dẫn thực hiện Nghị định số 122/2018/NĐ-CP của Chính phủ, Hướng dẫn số 01/HD- BCD của Ban Chỉ đạo Phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hoá” của tỉnh vẫn còn chậm trễ, chưa kịp thời.

- Công tác tăng cường tuyên truyền, vận động người dân tham gia thực hiện phong trào, nêu cao tính gương mẫu, đi đầu của cán bộ, đảng viên, tổ trưởng tổ dân phố trong việc thực hiện các nội dung của các danh hiệu văn hóa trong phong trào chưa cao.

- Công tác tuyên truyền, vận động người dân tham gia thực hiện phong trào, nêu cao tính gương mẫu, giáo dục xây dựng đời sống văn hóa, nếp sống văn minh đô thị, nêu cao tính gương mẫu, đi đầu của cán bộ, đảng viên, tổ trưởng tổ dân phố trong việc thực hiện các nội dung của các danh hiệu văn hóa trong phong trào chưa cao, chưa thực hiện thường xuyên.

c) Khó khăn, vướng mắc:

- Đội ngũ cán bộ phụ trách phong trào văn hóa ở xã, thị trấn cụ thể là công chức Văn hóa - Xã hội kiêm nhiệm nhiều việc và cán bộ thôn, tổ dân phố luôn thay đổi theo nhiệm kỳ bầu cử. Vì vậy, công tác triển khai thực hiện các nội dung quy định trong Nghị định số 122/2018/NĐ-CP của Chính phủ còn hạn chế, chưa kịp thời.

- Đối với quy trình về bình xét gia đình văn hóa, thôn, tổ dân phố văn hóa theo Nghị định số 122/2018/NĐ-CP của Chính phủ thì hệ thống bảng biểu quá nhiều, có đến 14 loại biểu mẫu cho việc thực hiện 2 danh hiệu: gia đình văn hóa và ấp, khu phố văn hóa gây khó khăn cho công tác lưu trữ.

- Thông tư liên tịch số 144/2014/TTLT-BTC-BVHTTDL ngày 30/9/2014 của Bộ Tài chính và Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch hướng dẫn quản lý và sử dụng kinh phí hoạt động phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” có hướng dẫn về mức chi hỗ trợ hoạt động của phong trào ở khu dân cư là giao cho Ban công tác mặt trận ở khu dân cư, hiện nay theo Nghị định số 122 toàn bộ công tác triển khai đăng ký, xét tặng danh hiệu và giấy khen “Gia đình văn hóa”, “Khu dân cư văn hóa” đều giao cho Trưởng khu dân cư nên khó khăn cho việc chi kinh phí tổ chức, thực hiện.

- Theo trình tự xét tặng danh hiệu “Khu dân cư văn hóa” hàng năm: Ủy ban nhân dân cấp xã căn cứ bản đăng ký tham gia thi đua và bảng tự đánh giá của khu dân cư để tổng hợp danh sách khu dân cư đủ điều kiện bình xét; triệu

tập cuộc họp bình xét. Trong thời hạn 03 ngày làm việc, kể từ ngày có kết quả cuộc họp bình xét, Ủy ban nhân dân cấp xã lập hồ sơ theo quy định trình Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp huyện quyết định. Trong thời hạn 05 ngày làm việc, kể từ ngày nhận được hồ sơ hợp lệ, Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp huyện quyết định tặng danh hiệu và Giấy công nhận “Khu dân cư văn hóa”.

Theo trình tự xét tặng Giấy khen “Khu dân cư văn hóa”: Trong thời hạn 05 ngày làm việc, kể từ ngày nhận được hồ sơ hợp lệ, Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp huyện tổ chức họp Hội đồng thi đua - khen thưởng theo quy định hiện hành về thi đua, khen thưởng. Trong thời hạn 03 ngày làm việc, kể từ ngày có kết quả Hội đồng thi đua - khen thưởng, Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp huyện quyết định tặng Giấy khen “Khu dân cư văn hóa”.

Như vậy, khi tuân thủ theo đúng trình tự xét tặng danh hiệu và giấy khen “Khu dân cư văn hóa” và đúng thời gian quy định thì Ban Chỉ đạo Phong trào cấp huyện không có thời gian cho công tác thẩm tra kết quả thực hiện tiêu chuẩn danh hiệu “Khu dân cư văn hóa” của các địa phương được đề nghị xét tặng danh hiệu và giấy khen. Điều này ảnh hưởng đến tính khách quan, công bằng và chất lượng của danh hiệu và giấy khen “Khu dân cư văn hóa”.

3. Đề xuất, kiến nghị: Đề nghị Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Quảng Ngãi:

- Tiếp tục tham mưu cho UBND tỉnh đề nghị Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch rà soát, điều chỉnh những vấn đề còn bất cập trong Nghị định số 122, ban hành các văn bản điều chỉnh các tiêu chí, tiêu chuẩn phù hợp; hướng dẫn cụ thể về quản lý, sử dụng kinh phí cho công tác triển khai, xét tặng danh hiệu và giấy khen gia đình văn hóa, ấp, khu phố văn hóa trong Nghị định số 122 để cơ sở có căn cứ thực hiện.

- Hằng năm cần tổ chức tập huấn, bồi dưỡng cho các cán bộ tham mưu làm công tác phong trào cấp huyện, cấp xã và các Trưởng thôn, Tổ trưởng tổ dân phố, nhằm nâng cao chất lượng tham mưu tổ chức hoạt động phong trào./

Trên đây là báo cáo đánh giá tình hình thực hiện Nghị định số 122/2018/NĐ-CP ngày 17/9/2018 của Chính phủ trên địa bàn huyện. UBND huyện Trà Bồng kính báo cáo đề Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Quảng Ngãi biết, tổng hợp./.

Nơi nhận:

- Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh;
- CT, PCT(VX) UBND huyện;
- Phòng Văn hóa và TT huyện;
- Văn phòng huyện: CVP, PCVP(VX), CVVX;
- Lưu: VT(HaL).

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Hồ Văn Thịnh

